

РЕЗОЛЮЦІЯ
за результатами проведення
Всеукраїнської науково-дискусійної платформи
«Виклики толерантності в умовах російської воєнної агресії»

16 листопада 2022 року відбулася Всеукраїнська науково-дискусійна платформа «Виклики толерантності в умовах російської воєнної агресії», приурочена до Міжнародного дня толерантності, організована та проведена кафедрою соціально-гуманітарних дисциплін факультету № 1 Донецького державного університету внутрішніх справ.

Мета науково-дискусійної платформи – обговорення актуальних проблем щодо ціннісно-сміслових орієнтирів, прав і свобод людини та громадянина, меж толерантності в умовах російської воєнної агресії; міжнародного гуманітарного права; протидії дискримінації за ознакою статі, запобігання та реагування на гендерно обумовлене насильство; освіти в умовах російської воєнної агресії, реалізації принципів інклюзії та недискримінації в освітньому просторі України; недискримінації як принципу діяльності Національної поліції України.

До організаційного комітету надійшло 63 тези доповідей з різних регіонів України і Республіки Польща. Під час роботи науково-дискусійної платформи виступили представники наукових установ і закладів вищої освіти: Державного науково-дослідного інституту Міністерства внутрішніх справ України, Науково-дослідного інституту інформатики і права Національної академії правових наук України, Департаменту персоналу Адміністрації Державної прикордонної служби України, Інституту вищої освіти Національної академії педагогічних наук України, Причорноморського науково-дослідного інституту економіки та інновацій, Національної академії внутрішніх справ, Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького, Національного університету цивільного захисту України, Харківського національного університету внутрішніх справ, Донецького державного університету внутрішніх справ, Львівського державного університету внутрішніх справ, Одеського державного університету внутрішніх справ, Донецького національного технічного університету, Національного технічного університету «Дніпровська політехніка», Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», Одеського національного університету імені І. І. Мечникова, Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського, Чорноморського національного університету імені Петра Могили, Маріупольського державного університету, Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка, Черкаського державного технологічного університету, Університету сучасних знань та Ягеллонського університету.

**За результатами обговорення доповідей
учасники науково-дискусійної платформи пропонують:**

1. Посилити увагу наукової спільноти до чинників російської воєнної агресії, злочинів проти людства, геноциду українського народу, жахливих правових, матеріальних, фізичних, культурних, національних, гендерних, екологічних злочинів, що скоюють російські загарбники на тимчасово окупованих територіях.

2. Зважаючи на те, що мова є «генетичним кодом» нації, запорукою її існування, ставлення до мовного питання має бути однозначним. Толерантність у мовному питанні повинна мати свої межі, бо йдеться про інтереси суспільства та держави. Державні органи різних рівнів зобов'язані суворо дотримуватися норм Закону України «Про функціонування української мови як державної». Виходячи з цього, рекомендувати державним інституціям гарантувати захист української мови, надавати їй пріоритет і сприяти її поширенню в усіх сферах суспільного життя відповідно до громадського попиту; ініціювати різноманітні заходи (лекції, семінари, тренінги, курси, творчі зустрічі тощо), спрямовані на покращення комунікативної компетентності задля усвідомлення кожним громадянином важливої державотворчої та безпекової функції української мови; забезпечувати можливість для всіх охочих вивчати мову, вдосконалювати навички володіння нею.

3. В умовах повномасштабної російської військової агресії значний рівень відповідальності за зміцнення основ української державності покладено на плечі освітян, які незалежно від трагічних обставин продовжують виховувати майбутні покоління. Дотримання законодавства про державну мову в умовах військової агресії, яка триває проти нашої нації, – одне із ключових завдань. Обов'язковість використання державної мови в освітньому процесі закріплена у низці Законів України: «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про забезпечення функціонування української мови як державної», які визначають, що мовою освітнього процесу є українська мова та вимагають надання всіх освітніх послуг українською. Акцентувати на недопущенні порушень мовного законодавства науково-педагогічними працівниками закладів вищої освіти та необхідності обов'язкового контролю з боку керівництва за дотриманням мовного законодавства в усіх закладах вищої освіти України.

4. Звернути увагу керівництва закладів вищої освіти на необхідність створення комплексу умов, спрямованих на формування та розвиток безпечного комфортного освітнього середовища та запровадження основних складових педагогіки партнерства, ненасильницького спілкування в контексті подальшого реформування вищої освіти.

5. Акцентувати на необхідності переоцінки поглядів і усталених стереотипів щодо осіб з особливими потребами, проведення просвітницьких заходів з метою виховання толерантного ставлення та втілення інклюзивних цінностей в освіті. Рекомендувати державним інституціям впроваджувати

можливості соціальної реклами для пропагування толерантності стосовно осіб з особливими потребами.

6. Звернути увагу керівництва закладів вищої освіти на необхідність програми гендерного виховання, спрямованої на подолання гендерних стереотипів і дискримінації; рекомендувати посилити гендерне виховання молодого покоління (особливо майбутніх фахівців з права та правоохоронної діяльності) шляхом проведення заходів протидії дискримінації, різним формам насилля, таких як: конференції, вебінари, лекції з гендерної толерантності тощо; у межах запровадженого правового режиму воєнного стану внести в освітній процес зміни, пов'язані з гендерно зумовленим насильством, а саме: створити нові спецкурси, додати спеціальні теми до тематичних планів. Звернути увагу керівництва закладів вищої освіти на проблему гендерного булінгу, що стосується здобувачів вищої освіти та науково-педагогічного складу, розробити механізми протидії його виявам.

7. Акцентувати в ході навчального процесу, перш за все в середовищі майбутніх правознавців та правоохоронців, на важливості культури толерантності, нетерпимого ставлення до проявів ксенофобії, расизму, антисемітизму, сексизму, політичної чи релігійної ворожнечі; обов'язкової відповідальності за власні переконання та вчинки, недопущення силового нав'язування будь-яких ідей та поглядів; неухильного дотримання в майбутній професійній діяльності стандартів моральності та законності.

Організаційний комітет науково-дискусійної платформи